

AGENDA

bestuurscommissie Veiligheid

Datum	:	22 februari 2017
Tijdstip	:	09.00 – 11.30 uur
Locatie	:	Ridderzaal (4e verdieping), Harlingertrekweg 58 te Leeuwarden

Van 09.00 - 09.30 uur: themabijeenkomst voor de leden BC Veiligheid

Vanaf 09.30 uur start de reguliere vergadering Bestuurscommissie Veiligheid

	Onderwerp	Bijlage	Doel
1.	Opening en mededelingen		
2.	Conclusies van de vergadering BC Veiligheid dd. 21 december 2017	Bijlage	Ter vaststelling
3.	09.40 - 10.15 uur themasessie: Evalueren	Presentatie	Ter bespreking
4.	Belevingsonderzoek Brandweer Fryslân	Mondeling	Ter informatie
5.	Zienswijzen kaderbrief 2019- 2022	Bijlage	Ter advisering DB/AB
6.	Jaarrekening (inhoudelijk veiligheid)	Bijlage	Ter advisering DB/AB
7.	Concept begroting 2019 (inhoudelijk veiligheid)	Bijlage	Ter advisering DB/AB
8.	Benoeming leden Agendacommissie Veiligheid	Nazending	Ter vaststelling
9.	Terugblik Veiligheidsberaad dd. 21 december 2017	Bijlage	Ter informatie
10.	Rondvraag		
11.	Sluiting		

CONCLUSIES

Bestuurscommissie Veiligheid

Datum : 21 december 2017
Locatie : Leeuwarden

Aanwezig:

F.J.M. Crone (voorzitter)
L.J. Gebben (pfh. IV/meldkamer)
H. Oosterman (pfh. Crisisbeheersing)
G. Krol
T.J. van der Zwan
E. van Selm
T. van Mourik
G. Gerbrandy
W.R. Sluiter
M.C.M. Waanders
N.L. Agricola

W. van den Berg
Th. R. Piersma
J.R.A. Boertjens
J.B. Wassink
E. van Zuijlen
N.A. van de Nadort
W. K. Kleinhuis (algemeen directeur/commandant brandweer Fryslân)
J.H. Oostinga (directeur bedrijfsvoering)
M.I. de Graaf (directeur Publieke Gezondheid)
M. Kool (secretaris bestuurscommissie Veiligheid)

Afwezig:

H. H. Apotheker (vicevoorzitter/ pfh. Brandweer)
F. Veenstra (pfh. GHOR)
J. Liemburg
B. Bilker

A. de Hoop
C. Schokker- Strampel
I. van Gent
F. Bolhuis (Provinsje)
P. Van Erkelens (Wetterskip Fryslân)

Onderwerp

1. Opening en mededelingen

- De voorzitter opent de vergadering en heet een ieder welkom.

2. Conclusies van de vergadering BC Veiligheid dd. 19 oktober 2017

- Mevr. Waanders geeft aan dat de formulering van de laatste zin op pagina 2 enige tekstuele aanpassing behoeft. De voorzitter geeft aan om dit aan te passen in het verslag.
- De heer van de Nadort vraagt zich af of het overleg met AOV'ers heeft plaatsgevonden. Verder doet hij het verzoek om zijn afkorting bovenaan het verslag aan te passen.
- Dhr. van der Zwan geeft aan dat er in januari nog een overleg zal plaatsvinden.
- *De bestuurscommissie Veiligheid besluit:*
- met inachtnaam van bovengenoemde aanpassing de conclusies van de vergadering BC Veiligheid dd. 21 december 2017 vast te stellen.

3. Mededelingen

- De heer Sluiter doet mededeling van het feit dat mevr. van den Broek, op dit moment afdelingshoofd Crisisbeheersing, aan de slag zal gaan bij gemeente Harlingen als gemeentesecretaris.
- Dhr. Kleinhuis doet mededeling van het belevingsonderzoek brandweer. Inmiddels is de duiding bekend en zal dit tevens een thema zijn tijdens de wintertour in februari. Hij geeft aan tevreden te zijn over de uitkomsten. Verder doet hij mededeling van een brief die is gestuurd vanuit de Vakvereniging Brandweer Vrijwilligers (VBV). Inmiddels is er contact geweest met de voorzitter van de VBV en is aangegeven dat de timing en inhoud van de brief als een verrassing kwam. In januari zal een gesprek plaatsvinden. Tot slot doet hij mededeling van de zorg die door het Regionaal Overleg Acute Zorg (ROAZ) is geuit over de samenloop van evenementen in 2018. Vanuit het bestuur zal een gesprek plaatsvinden met het ROAZ.

4. Regionaal Risicoprofiel

- Dhr. Kleinhuis licht toe dat het Regionaal Risicoprofiel (RRP) in een interactief proces is opgesteld in samenspraak diverse samenwerkingspartners. De intentie is om het RRP in combinatie met het beleidsplan ter consultatie aan te bieden.
- Dhr. Wassink geeft aan dat hij het risico betreffende vaarroutes op de Noordzee mist. Als voorbeeld noemt hij het overboord slaan van containers op zee.
- Dhr. de Groot geeft inhoudelijk toelichting over de methodiek en waarom dit specifieke scenario niet is opgenomen. Mevr. van den Broek benadrukt dat preparatie al gaande is op het effect.
- Dhr. Kleinhuis geeft aan dit aandachtspunt mee te nemen in het vervolgotraject en hierover nog in

- gesprek te gaan.
- *De bestuurscommissie veiligheid besluit:*
 1. *Kennis te nemen van de inhoud van de ontwerprapportage Regionaal Risicoprofiel;*
 2. *De ontwerprapportage Regionaal Risicoprofiel te gebruiken bij het verdere traject voor de totstandkoming van het beleidsplan Veiligheid 2019- 2022;*
 3. *De wettelijke consultatieronde van het ontwerp Regionaal Risicoprofiel gelijktijdig te laten plaatsvinden met de consultatieronde van het Beleidsplan Veiligheid in oktober 2018;*
 4. *Definitieve besluitvorming te laten plaatsvinden in de Bestuurscommissie Veiligheid 14 november 2018.*
- 5. **Systeemtest**
 - Dhr. Kleinhuis geeft aan dat dit resultaten van de jaarlijkse systeemtest betreffen. Het scenario is goed verlopen en de conclusie is dan ook dat de crisisorganisatie staat.
 - *De bestuurscommissie veiligheid besluit:*
 1. *Het testrapport "systeemtest 2017" vast te stellen.*
 2. *Het testrapport ter validatie voor te leggen aan de Inspectie.*
- 6. **Zorgcontinuïteit**
 - Mevrouw de Graaf geeft een inhoudelijk toelichting en benadrukt dat het de rol van de Directeur Publieke Gezondheid is om het bestuur hierover te informeren.
 - *De bestuurscommissie veiligheid besluit:*

Kennis te nemen van de Inzet in het kader van de opgeschaalde zorg en hun voorbereiding daarop op grond van de "Friese visie op zorgcontinuïteit" en artikel 33, lid 3 van de Wet veiligheidsregio's.
- 7. **Kaderbrief 2019-2022**
 - Dhr. Gebben licht de inhoud van de kaderbrief in het kort toe.
 - Dhr. van de Nadort vraagt zich af of de organisatie in staat om de investeringen aan te kunnen.
 - Mevrouw Waanders en dhr. van den Berg vragen aandacht voor het onderwerp bluswatervoorziening.
 - Dhr. Kleinhuis geeft aan dat er met betrekking tot het onderwerp investeringen goed is gekeken of we dit aan kunnen. Met betrekking tot het onderwerp bluswatervoorziening geeft hij aan dat er op dit moment niet sprake is van een probleem. Wel wordt nagedacht en onderzoek gedaan. De genoemde aandachtspunten worden in het vervolg meegenomen.
 - *De bestuurscommissie veiligheid besluit:*

Het Dagelijks Bestuur te adviseren de concept Kaderbrief 2019-2022 voor zienswijzen aan te bieden aan de Friese gemeenten.
- 8. **Rondvraag**
 - Hier wordt geen gebruik van gemaakt.
- 9. **Sluiting**

De voorzitter sluit de vergadering.

OPLEGNOTITIE BESLUITVORMEND

Onderwerp	Zienschijzen gemeenten kaderbrief 2019-2022
Voorstel ter behandeling in	de vergadering van Bestuurscommissie Veiligheid
Status	☐ Openbaar ☐ Niet openbaar
Portefeuillehouder	W. Kleinhuis
Auteur	M. Tjoelker - Milatz
Bijlagen	1. Overzicht zienschijzen gemeenten over de kaderbrief 2019-2022
Vergaderdatum	22 februari 2018
Agendapunt	5
Betrokken afdeling/ medewerkers (functioneel)	
OR/GO	☐ OR instemming ☐ OR advies ☐ OR informatie ☐ GO

Conceptbesluit
1. Het DB en AB te adviseren over de gemeentelijke zienschijzen op de kaderbrief 2019-2002, programma Veiligheid.

Inleiding
<p>Na vaststelling van de concept Kaderbrief 2019-2022 in december 2017 is deze op 21 december naar alle Friese gemeenten gestuurd voor zienschijze. De gemeenten hebben tot 16 februari 2018 de tijd hun zienschijze kenbaar te maken.</p> <p>De Bestuurscommissie Veiligheid adviseert het Dagelijks bestuur / het Algemeen bestuur over de reactie op de gemeentelijke zienschijzen met betrekking tot de kaderbrief. De door het Algemeen bestuur vastgestelde kaderbrief vormt vervolgens de basis voor de conceptbegroting.</p> <p>De planning van de bestuursbijeenkomsten is zodanig dat we bij de verzending van de stukken nog niet beschikken over alle zienschijzen. Op basis van de collegevoorstellen die aan de raden worden voorgelegd, hebben we een eerste beeld van de zienschijzen.</p> <p>Bij de ontvangen zienschijze en reden van het (nog) niet kunnen instemmen met de (concept) Kaderbrief 2019-2022 komt voor het programma Veiligheid een thema aan de orde, te weten de uitzetting kapitaallasten DP 2.0.</p> <p>De gemeente Leeuwarden verzoekt om bij de portfolio-analyse en de evaluatie in het kader van DP 2.0 oplossingsrichtingen te betrekken die minder vergaande budgettaire consequenties met zich mee brengen. Daarnaast wordt verzocht de uitkomsten van de portfolio-analyse actief te delen met het AB. Het college van de gemeente Ooststellingwerf heeft een voorstel gedaan richting de raad om niet akkoord te gaan met de uitzetting van de kapitaallasten.</p>

Beoogd effect
Het adviseren van het DB en AB over de gemeentelijke zienschijzen op de kaderbrief 2019-2022, programma Veiligheid.

Argumenten

Kanttelingen/risico's

Financiële consequenties
Geen

Vervolgaanpak/uitvoering
Na advisering aan het DB en AB zal het AB de kaderbrief vaststellen. Daarna zal het kader worden verwerkt in de conceptbegroting 2019 (-2022) en op 15 maart worden verzonden voor zienswijzen. Definitieve vaststelling van de begroting 2019 vindt plaats in het Algemeen Bestuur op 12 juli 2018.

Communicatie
Communicatie zal plaatsvinden via de reguliere bestuurlijke besluitvorming.

Besluit:	
☐ niet vastgesteld	Paraaf secretaris:
☐ ongewijzigd vastgesteld	
☐ gewijzigd vastgesteld als volgt:	
Kopie naar auteur	

Overzicht zienswijzen Kaderbrief 2019-2022

Naam Gemeente	Datum besluitvorming raad	Voorstel college aan raad	Besluit van de raad
Gemeente Achtkarspelen	15 februari 2018	geen zienswijze indienen	
Gemeente Ameland	29 januari 2018	geen zienswijze indienen	geen zienswijze indienen
Gemeente Dantumadiel	20 februari 2018	Niet akkoord met uitzetting GGD vergunninghouders	
Gemeente Dongeradeel	22 februari 2018		
Gemeente Ferwerderadiel	15 februari 2018	Niet akkoord met uitzetting GGD vergunninghouders	
Gemeente Harlingen	21 februari 2018	geen zienswijze indienen	
Gemeente Heerenveen	12 februari 2018	instemmen met kaderbrief	instemmen met kaderbrief
Gemeente Kollumerland	22 februari 2018	Niet akkoord met uitzetting GGD vergunninghouders	
Gemeente Leeuwarden	7 februari 2018	Bij evaluatie DP 2.0 budgettaire consequenties kapitaallasten overwegen. Reorganisatie GGD afronden voor JGZ 3.0.	Bij evaluatie DP 2.0 budgettaire consequenties kapitaallasten overwegen. Reorganisatie GGD afronden voor JGZ 3.0.
Gemeente Ooststellingwerf	20 februari 2018	Niet akkoord met uitzetting van de kapitaallasten.	
Gemeente Opsterland	12 februari 2018	instemmen met kaderbrief	instemmen met kaderbrief
Gemeente Schiermonnikoog	23 januari 2018	geen zienswijze indienen	geen zienswijze indienen
Gemeente De Fryske Marren	21 februari 2018	geen zienswijze indienen	
Gemeente Smallingerland	20 februari 2018	geen zienswijze indienen	
Gemeente Súdwest Fryslân	8 maart 2018	geen zienswijze indienen	
Gemeente Terschelling	30 januari 2018	geen zienswijze indienen	geen zienswijze indienen
Gemeente Tytsjerksteradiel	22 februari 2018	geen zienswijze indienen	
Gemeente Vlieland	26 februari 2018		
Gemeente Waadhoeke	15 februari 2018	geen zienswijze indienen	
Gemeente Weststellingwerf	29 januari 2018	geen zienswijze indienen	geen zienswijze indienen

Samenvatting

Zienwijze
Geen zienswijze
Instemmen

Aantal gemeenten

5
11
2
18

O P L E G N O T I T I E B E S L U I T V O R M E N D

Onderwerp	Inhoudelijke programmateksten Veiligheid jaarrekening 2017
Voorstel ter behandeling in	de vergadering van Bestuurscommissie Veiligheid
Status	☒ Openbaar ☐ Niet openbaar
Portefeuillehouder	W. Kleinhuis
Auteur	H. Sibma
Bijlagen	1. Concept verantwoording programma Veiligheid
Vergaderdatum	22-02-2018
Agendapunt	6

Conceptbesluit

1. De concepttekst programma Veiligheid voor de jaarrekening 2017 te onderschrijven en het DB/AB te adviseren deze vast te stellen.
2. Kennis te nemen van de duiding van het resultaat over 2017 van het programma Veiligheid

Inleiding

De eerstvolgende vergadering van het dagelijks bestuur, 28 maart, staat het jaarverslag 2017 geagendeerd. Daarna gaat het jaarverslag/de jaarrekening voor zienswijzen naar gemeenten.

Omdat 28 maart het laatste moment is dat het dagelijks bestuur de producten onder ogen ziet, is het goed om vooraf kennis te nemen van de conceptteksten van het programma's met bijbehorende duiding van het resultaat.

Beoogd effect

Resultaten bepalen en verantwoording afleggen voor het programma's Crisisbeheersing en Brandweer

Argumenten

1. *Zo kunnen eventuele wijzigingen nog meegenomen worden, voordat het document voor zienswijze naar de gemeenten gaat.*
Door de stukken nu aan de bestuurscommissie voor te leggen, kunnen op- of aanmerkingen meegenomen worden voordat stukken na het DB van 28 maart voor zienswijze worden verzonden naar de gemeenten.

Kanttekeningen/risico's

Financiële consequenties

--

Vervolgaanpak/uitvoering
Na behandeling in de bestuurscommissie worden op- of aanmerkingen meegenomen in het definitieve exemplaar dat op 28 maart weer in het dagelijks bestuur komt. Daarna worden deze op 29 maart ter zienswijze aangeboden aan de gemeenten als onderdeel van de totale jaarrekening.

Communicatie
Geen.

Besluit:	
☐ niet vastgesteld	Paraaf secretaris:
☐ ongewijzigd vastgesteld	
☐ gewijzigd vastgesteld als volgt:	
Kopie naar auteur	

PLATTE TEKST

JAARVERSLAG EN JAARREKENING 2017

<het totale jaarverslag gaat nog naar een vormgever>

Jaarverslag en jaarrekening

2017

Veiligheidsregio Fryslân,
Programmateksten Veiligheid

3. PROGRAMMAVERANTWOORDING CRISISBEHEERSING

3.1. Algemeen

Beleidsplan Crisisbeheersing 2015 – 2018

De Bestuurscommissie Veiligheid heeft in maart 2015 het Beleidsplan “Crisisbeheersing 2015 – 2018” vastgesteld. In dit plan zijn beleidsvoornemens geformuleerd die voor de periode 2015 – 2018 moeten leiden tot een verdere versterking van de Friese crisisorganisatie. Alle inspanningen zijn erop gericht om ontwrichting van de Friese samenleving te voorkomen, dan wel de crisissituatie zo snel mogelijk te reduceren en de nadelige effecten tot een minimum te beperken.

Jaarschijf 2017

In de jaarschijf 2017 van het Beleidsplan Crisisbeheersing stonden 5 speerpunten centraal:

1. *Risico's in beeld*
Afdeling Crisisbeheersing heeft, samen met haar netwerkpartners, de belangrijkste risico's in beeld. Wij werken en denken vanuit risicoanalyses en communiceren adequaat over risico's
2. *Een voorbereide crisisorganisatie*
Onze crisisorganisatie is professioneel (vakbekwaam) en proportioneel (voorbereid op realistische risico's) ingericht. Onze crisisfunctionarissen zijn tevreden over de wijze waarop de crisisorganisatie is voorbereid.
3. *Netwerkmanagement*
Afdeling Crisisbeheersing is de netwerkorganisatie op het gebied van rampenbestrijding en crisisbeheersing”, ten dienste van de Friese gemeenten, keten- en netwerkpartners.
4. *Veilig verloop van evenementen*
Afdeling Crisisbeheersing levert een bijdrage aan “veilige en feestelijke evenementen in Fryslân”.
5. *Leren en evalueren*
Afdeling Crisisbeheersing verbetert de effectiviteit van de hulpverlening door het systematisch evalueren van GRIP-inzetten.

3.2. Uitvoering 2017

Risico's in beeld

Nieuw regionaal risicoprofiel

Ter voorbereiding op het nieuwe Beleidsplan Veiligheid (periode 2019-2022) heeft de Afdeling Crisisbeheersing een eerste concept van het nieuwe Regionaal Risicoprofiel opgesteld.

Dit risicoprofiel bevat nieuwe scenario's zoals uitval ICT/Data (oorzaak cyber), personen met verward gedrag, terrorisme/ernstige geweldpleging. Het risicoprofiel - inclusief de gemeentelijke risicoprofielen - is op ambtelijk niveau afgestemd met diverse samenwerkingspartners waaronder ambtenaren openbare orde en veiligheid. Het concept risicoprofiel is ter kennisname aangeboden aan de Bestuurscommissie Veiligheid van december 2017.

Risico- en Crisiscommunicatie op maat

De Afdeling Crisisbeheersing heeft met experts en partners verkend wat de voor- en nadelen zijn van het introduceren van een “eigen publieksmerk” (voorbeelden: “Rijnmond Veilig” of “Crisis.nl”) en hoe wij gezamenlijk de risico- en crisiscommunicatie kunnen verbeteren. De conclusie van deze verkenning is dat VRF niet een “eigen publieksmerk” gaat ontwikkelen maar dat VRF samen met partners maatwerk gaat leveren voor verschillende risico en crisissituaties. Zo kunnen bij gemeentegrens overstijgende crisis (vogelgriep/ opvang vluchtelingen) communicatiekanalen van VRF worden ingezet. En bij een incident in een gemeente kan het communicatiekanaal van de gemeente – met VRF als facilitator – worden gebruikt. VRF heeft voor onze partners communicatietools (voor verschillende crisisscenario's uit ons regionaal risicoprofiel) en een fysieke crisiscommunicatiebox ontwikkeld.

Veiligheidsinformatiecentrum Noord-Nederland

De Veiligheidsregio Fryslân staat voor een strategische reis: *van reactief handelen naar preventief voorkomen*. Thema's waar preventief winst valt te behalen zoals brandveilig leven en aansluiting bij het sociale domein krijgen een prominente plek. (Bron: kaderbrief 2018 – 2021)

De Afdeling Crisisbeheersing “wil ook anticiperen op mogelijke risico’s en daardoor crises voorkomen en maatschappelijke impact en/of schade verkleinen. Samen met de Veiligheidsregio’s Noord-Nederland én de Meldkamer wordt hiertoe informatie verzameld, geanalyseerd en “aan elkaar verbonden”. Deze – innovatieve – werkwijze past in ons streven te denken en te werken vanuit risicoanalyses en voorbereid te zijn op realistische/beïnvloedbare risico’s.

Een voorbereide crisisorganisatie

De Friese Crisisorganisatie staat!

De Friese crisisorganisatie bestaat uit ruim 200 personen verdeeld over 24 functiegroepen. In 2017 heeft de Afdeling Crisisbeheersing actief invulling gegeven aan het “warme loopbaanbeleid” van deze crisisfunctionarissen door het aanbieden van ruim 100 vakbekwaamheidsactiviteiten. De activiteiten variëren van een grote hulpverleningsoefening op de bouwplaats van de nieuwe autoweg N31 bij Harlingen, mediatrainingen voor burgemeesters en loco-burgemeesters tot de jaarlijkse systeemtest waarbij het functioneren van de crisisorganisatie wordt getoetst. Resultaat van deze systeemtest (scenario: natuurbrand in het Drents-Friese Wold) was dat de Crisisorganisatie in Fryslân staat en dat alle teams hun rol en taken goed oppakken.

Risicogerichte voorbereiding

De Afdeling Crisisbeheersing heeft zich ook dit jaar voorbereid op uiteenlopende risico’s en thema’s; enkele voorbeelden

- ✓ Overstromingsrisico’s
 - Samen met diverse partners - gemeente Harlingen, Waddengemeenten, Rijkswaterstaat, Wetterskip - is gewerkt aan meerlaagsveiligheid. Voor o.a. de Waddeneilanden en het instroomgebied Harlingen is een impactanalyse “hoogwater en evacuatie” (inclusief handelingsperspectieven) opgesteld.
- ✓ Sluitende zorg- en veiligheidsketen bij sociale incidenten
 - In 2017 hebben VRF en het Veiligheidshuis thematische bijeenkomsten georganiseerd voor alle betrokken partijen - waaronder de Friese gemeenten - om de “Aanpak Voorkoming Escalatie” te implementeren bij alle betrokken partijen (wijk- en gebiedsteams, gemeenten, veiligheidshuis, driehoek);
 - In 2017 is in drie gemeenten geoefend met een crisis in de jeugdzorg
- ✓ Terrorismegevolgbestrijding
 - Onder regie van de Politie Noord-Nederland hebben de noordelijke veiligheidsregio’s thematische bijeenkomsten georganiseerd over dit onderwerp.
- ✓ Grootschalige Geneeskundige Bijstand (GGB)
 - Het landelijke project GGB is door de Regionale Ambulance Voorziening (RAV), de VRF en de vier Waddengemeenten in de vorm van “maatwerk voor de eilanden” geïmplementeerd; de SIGMA-teams van de gemeenten hebben met financiële steun van het IFV de beschikking gekregen over nieuwe voertuigen voor o.a. gewondentransport.
- ✓ Zorgcontinuïteit
 - De Directeur Publieke Gezondheid heeft de Bestuurscommissie Veiligheid – conform de Wet Veiligheidsregio’s – geïnformeerd over de mate van voorbereiding van keten- en zorgpartners op rampen en crises. De ketenpartners (GGD, RAV, ziekenhuizen, huisartsen) zijn allen in voldoende mate voorbereid (vakbekwaamheid, planvorming, delen van gegevens tijdens inzetten). Voor de zorgpartners (gehandicaptenzorg, geestelijke gezondheidszorg, wonen met zorg, revalidatiecentra) geldt dat het overgrote deel van deze instellingen is voorbereid. De meeste instellingen beschikken over een zorgcontinuïteitsplan en delen hun capaciteitsgegevens met de VRF.
- ✓ Nucleaire Veiligheid en Stralingsbescherming
 - Drie Friese gemeenten (Oost- en Weststellingwerf, Opsterland) liggen binnen een zone van 100 km van de Duitse kerncentrale in Lingen. Onder regie van het ministerie van VWS en in nauwe samenspraak met VRF heeft de doelgroep (waaronder kinderen tot 18 jaar) per post jodiumtabletten ontvangen. Door het innemen van tabletten bij een incident met de kerncentrale wordt het risico op schildklierkanker bij de doelgroep tot een minimum beperkt.

Netwerkmanagement

Partners waarderen netwerkbijeenkomsten met een 7,7

Samenwerking is het sleutelwoord als het gaat om een “veiliger en gezonder Fryslân”. De Afdeling Crisisbeheersing ziet het als haar taak om de vele keten- en netwerkpartners met elkaar te verbinden.

In 2017 hebben wij tien thematische bijeenkomsten georganiseerd voor uiteenlopende doelgroepen: van uitval vitale infrastructuur, Elfstedentocht (een bijeenkomst met onze rayonhoofden) tot een eindejaarsbijeenkomst voor al onze crisisfunctionarissen (met o.a. cyber als thema).

De gemiddelde tevredenheid van gemeenten en partners naar aanleiding van deze bijeenkomsten bedroeg een 7,7 (2015 een 7,3 en in 2016 een 7,9).

Intensieve samenwerking met Noordelijke Hogeschool

De Afdeling Crisisbeheersing en de NHL hebben in 2017 besloten om de bestaande samenwerking (“studenten van de NHL lopen al vele jaren stage bij de VRF”) te verbreden. Zo is o.a. cyber (“hoe verhogen we het cybersecurityniveau en houden we digitaal droge voeten?”) een nieuw type risico waarbij de Afdeling Crisisbeheersing gebruik gaat maken van de kennis en knowhow die bij de studenten van NHL aanwezig is. Daarnaast heeft een lector scenarioplanning van NHL de Afdeling Crisisbeheersing geassisteerd bij het proces Back to the Future. Het eindresultaat (“waar staat VRF in 2027”) is in de vorm van een boekwerkje aangeboden aan de leden van de Bestuurscommissie Veiligheid.

Veilige en feestelijke publieksevenementen

Evenementen in 2017 zonder noemenswaardige problemen verlopen

De Afdeling Crisisbeheersing heeft in 2017 gemeenten geadviseerd (ruim 100 B-evenementen en 10 multidisciplinaire of C-adviezen) over diverse risicovolle evenementen. Van de landelijke intocht van Sinterklaas in Dokkum, The Passion in Leeuwarden, de preparatie op Culturele Hoofdstad Leeuwarden Fryslân 2018 tot evenementen die jaarlijks steeds meer bezoekersaantallen verwelkomen (zoals Oerrock en Glamour Beach). Vertegenwoordigers van de crisisorganisatie waren bij diverse evenementen aanwezig om het gemeentelijke Veiligheidsteam te ondersteunen en te adviseren.

In de Bestuurscommissie Veiligheid is het thema “Veiligheid op het ijs” besproken. In aanwezigheid van de Friesche Ijsbond is gesproken over de invloed van social media (“een foto op social media en Nederland bindt massaal de schaatsen onder”), de zorgplicht op het ijs etc.

Computersimulatie voor overcrowding

Ook bij de advisering over publieksevenementen doen “nieuwe technieken” hun intrede.

In opdracht van VRF en het bestuur van de Vereniging De Friesche Elfsteden heeft het bedrijf Incontrol begin 2017 een simulatie opgesteld waarmee bezoekersstromen aan Dokkum tijdens een eventuele Elfstedentocht in kaart zijn gebracht. Naar aanleiding van deze simulatie heeft VRF dit computerprogramma (“Pedestrian Dynamics”) aangeschaft; ambtenaren openbare orde en veiligheid van de gemeenten Leeuwarden en Sudwest-Fryslân hebben – samen met medewerkers van de Afdeling Crisisbeheersing – een training gevolgd in het toepassen van het programma. Met het programma kan men scenario’s als overcrowding en evacuatie simuleren. Leeuwarden gaat het programma gebruiken voor Culturele Hoofdstad Leeuwarden – Fryslân 2018 en Sudwest-Fryslân voor de Sneekweek.

Leren en Evalueren

Evaluaties van operationele inzetten gedeeld met de crisisfunctionarissen

In 2017 zijn er tien operationele inzetten geweest:

1. vrijkomen bijtend gas feesttent Damwâld (1 januari, GRIP 1)
2. treinongeluk bij Harlingen (27 maart, GRIP 1)
3. kwikincident Sneek (20 juli, geen GRIP)
4. brand oude gemeentehuis Wolvega (12 september, GRIP 1)
5. plofkraak pinautomaat Haulerwijk (16 oktober, GRIP 1)
6. onwelwordingen door onbekende stof bij bedrijf Huhtamaki Franeker (16 oktober, GRIP 3)
7. plofkraak pinautomaat Bakkeveen (17 oktober, GRIP 1)
8. onwelwordingen door koolmonoxide tijdens schuurfeest Gersloot (6 november, geen GRIP)
9. asbestbrand Franeker (18 november, GRIP 1)
10. vrijkomen CO2 lucht bij bedrijf Motip dupli Wolvega (24 november, GRIP 1)

Naast evaluaties van bovenstaande inzetten zijn ook evaluaties van evenementen (Landelijke intocht Sinterklaas, The Passion) en van de jaarlijkse systeemtest gedeeld met onze crisisfunctionarissen. Het streven is erop gericht dat verbeterpunten uit deze evaluaties zich niet opnieuw voordoen bij nieuwe inzetten.

Belevingsonderzoeken onder burgers

Bij vijf inzetten is aan betrokken burgers gevraagd hoe zij de hulpverlening van de betrokken diensten hebben ervaren. Uit deze onderzoeken kan als trend geconcludeerd worden dat de hulpverleningsdiensten complimenten ontvangen voor de "harde kant van de hulpverlening (branden blussen, zorgdragen voor de redding en veiligheid van slachtoffers) en dat er nog verbeterpunten zijn m.b.t. de "zachte kant" van de hulpverlening (meer aandacht voor de menskant, betere informatievoorziening, tijdiger slachtofferhulp inschakelen etc.). De conclusies uit deze onderzoeken zijn ook gedeeld met de crisisfunctionarissen

3.3. Wat heeft het gekost?

	Begroting na 3e wijziging			Realisatie 2017			Verschil
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	
Programma crisisbeheersing							
Producten Crisisbeheersing	4.093.058	287.451	-3.805.607	3.893.058	201.251	-3.691.807	113.800
Dekkingsmiddelen crisisbeheersing							
Rijksbijdrage BDuR		2.703.500	2.703.500	0	2.733.389	2.733.389	29.889
Gemeentelijke bijdrage		1.021.607	1.021.607	0	1.021.607	1.021.607	0
		<u>3.725.107</u>	<u>3.725.107</u>	<u>0</u>	<u>3.754.996</u>	<u>3.754.996</u>	<u>29.889</u>
Reservemutaties crisisbeheersing		15.000	15.000	0	15.000	15.000	0
Totaal programma crisisbeheersing	4.093.058	4.027.558	-65.500	3.893.058	3.971.247	78.189	143.689

3.4. Toelichting op de programmarekening

Afwijkingen ten opzichte van de begroting

Resultaat Crisisbeheersing 2017	143.689
<i>opbouw:</i>	
Formatie	109.689
Algemene dekkingsmiddelen	34.000
Totaal Resultaat Crisisbeheersing 2017	143.689

Toelichting

- **Formatie**

Vanwege uitstroom en incidentele vacatureruimte is er dit jaar € 109.698 overgebleven van het formatiebudget.

- **Algemene dekkingsmiddelen**

De afrekening van de brede doeluitkering 2017 was € 87.000 hoger dan geraamd vanwege loon- en prijscompensatie. Hiervan heeft 35% betrekking op het programma crisisbeheersing, zijnde € 34.000.

4. PROGRAMMAVERANTWOORDING BRANDWEER

4.1. Beleidsplan Brandweer 2015 – 2018

Het Algemeen Bestuur heeft op 19 maart 2015 het Beleidsplan Brandweer Fryslân 'de koers naar toekomstbestendige brandweezorg in Fryslân' vastgesteld. Daarmee is het beleidsmatige en financiële kader voor onze brandweerorganisatie voor de periode 2015-2018 bepaald. Er is samen met de vrijwilligers gebouwd aan het harmoniseren en door ontwikkelen van de staande organisatie. In 2017 is samen met afdeling Crisisbeheersing een start gemaakt met een denkrichting voor het Beleidsplan Veiligheid 2019-2022.

De onderstaande ontwikkelingen hebben in 2017 centraal gestaan:

4.2. Algemene ontwikkelingen

Project dekkingsplan 2.0

Op 19 oktober 2017 heeft de Bestuurscommissie Veiligheid het Dekkingsplan 2.0, *Samen Paraat* vastgesteld. Met het vaststellen van het Dekkingsplan 2.0, *Samen Paraat* is voldaan aan artikel 14 van de Wet veiligheidsregio's en is vastgelegd welke opkomsttijden in de regio van de brandweer verwacht kunnen worden. Daarnaast zorgt het Dekkingsplan 2.0 voor een veilige, effectieve en efficiënte repressieve brandweerorganisatie, afgestemd op de risico's in Fryslân. Deze organisatie is gebaseerd op vrije instroom door vrijwilligers en alle brandweerposten zijn van toegevoegde waarde. Hiermee maakt Veiligheidsregio Fryslân een stap naar toekomstbestendige brandweezorg en gaan we van een historisch gegroeide naar een beredeneerde brandweerorganisatie.

Bij de ontwikkeling van het Dekkingsplan 2.0, *Samen Paraat* zijn klankbordgroepen en de stuurgroep, bestaande uit de burgemeesters Apotheker, Gerbrandy, Sluiter en Van Klaveren betrokken geweest. In de klankbordgroepen participeerden tachtig brandweermensen, zowel vrijwilligers als beroeps, alle leidinggevend van de brandweer en de ondernemingsraad van Veiligheidsregio Fryslân.

In april en mei zijn de gemeenteraden door middel van raadsinformatieavonden op proces en inhoud geïnformeerd over het concept Dekkingsplan 2.0, *Samen Paraat* en voorafgaand aan definitieve besluitvorming zijn de gemeenten gevraagd zienswijzen in te dienen. Deze brede betrokkenheid heeft gezorgd voor draagvlak bij medewerkers, bestuur en gemeenten voor het Dekkingsplan 2.0.

Vakbekwaamheid

In 2015 werd duidelijk dat Brandweer Fryslân de komende jaren structureel te maken krijgt met een onvoorziene uitstroom van vrijwilligers. Dit heeft te maken met de vergrijzing en met de trend dat vrijwilligers zich (in zijn algemeenheid) korter binden aan een vrijwillige functie. In maart 2016 zijn de (financiële) gevolgen hiervan met het bestuur gedeeld en heeft het bestuur de opdracht gegeven om in afwachting van Dekkingsplan 2.0 de repressieve slagkracht op peil te houden. De gerealiseerde financiële uitzettingen van 2016 en 2017 lagen in lijn met de prognose. Om continu inzage te hebben in de verwachte uitstroom en mogelijke onderbezetting (en daarmee de paraatheid van een post) in repressief personeel zijn in 2017 bezettingsoverzichten per post verder ontwikkeld.

Vanaf 1 januari 2018 oefent heel Brandweer Fryslân volgens een gelijk oefenprogramma, dat voldoet aan de landelijke eisen voor de verschillende repressieve functies. Hiervoor is afdeling Vakbekwaamheid in 2016, samen met de uitgangspunten van het Dekkingsplan 2.0, begonnen om het oefenprogramma te ontwerpen. In nauw overleg met het (vrijwillig) repressief personeel is een vakbekwaamheidsnorm vastgesteld, welke in 2017 wordt doorontwikkeld naar een volledig oefenprogramma. Gedurende 2017 heeft afdeling Vakbekwaamheid ervoor gezorgd dat: de voor het oefenprogramma bijpassende oefeningen uitgeschreven zijn, intensief is afgestemd met alle posten over het invullen van vrije-keuze momenten en risico-gerichte oefeningen, de oefenroosters zijn ontworpen en de registratiesystemen ingericht zijn.

Arbeidshygiëne

In 2015 heeft de inspectie SZW geconstateerd dat de brandweer in het algemeen onvoldoende zorgvuldig omgaat met arbeidshygiëne van de repressieve medewerkers. (Inter)nationaal onderzoek doet vermoeden dat brandweermensen een verhoogde kans op kanker hebben door blootstelling aan rook en roet.

Brandweer Fryslân heeft 2016 navolging van het onderzoek een handelingsperspectief ontwikkeld met een meerjarenactie - en implementatieplan. In 2017 is het grootste deel van de middelen om schoner te werken aan de posten verstrekt. Het meest tastbare en financieel ingrijpende hierbij was het tweede bluspak. Deze pakken zijn eind 2017 uitgeleverd aan de posten. Het gehele traject van uitlevering van midden en bewustwording is ondersteund met instructiemomenten en -materialen. Nu wordt verder ingezet op het blijvend bewustzijn omtrent schoner werken. Naast de blootstelling aan rook en roet wordt ook gekeken naar beperken van gezondheidsrisico's bij taken als verkeers- en waterongevallen.

Bedrijfsopvangteam (BOT)

Het Bedrijfsopvangteam (BOT) is een team van brandweercollèga's dat zich dag en nacht beschikbaar stelt om ondersteuning te bieden aan alle brandweermensen binnen regio Fryslân na ingrijpende incidenten. In veel gevallen is dit direct na een ingrijpende gebeurtenis (technische debriefing), maar ook in de nasleep tot aan doorverwijzing naar professionele hulpverlening kan het BOT ondersteuning bieden. Het BOT kan gezien worden als een instrument om het clusterhoofd, (H)OvD en/of bevelvoerder te ondersteunen in zijn verantwoordelijkheid voor de personele nazorg.

In 2017 is het BOT in totaal 18 keer ingezet. Dit betreft zowel technische debriefingen, alsook vervolggesprekken (in groepsverband en individueel) en doorverwijzingen naar professionele hulpverlening. Het BOT is zes keer minder ingezet dan het jaar daarvoor. Er hebben met name minder vervolggesprekken plaatsgevonden en er is een keer minder doorverwezen naar professionele hulpverlening.

Het afgelopen jaar zijn er op verschillende posten partneravonden georganiseerd, waar twee BOT-leden met de partners (en met of zonder de brandweermensen) in gesprek zijn gegaan over nazorg. Het waren boeiende avonden, waarin veel is verteld en gedeeld. Het nieuwe oefenrooster biedt alle posten de mogelijkheid om nazorg in te plannen in de flexibele ruimte. Ook dan zullen twee BOT-leden de post bezoeken om psycho-educatie te geven en met de brandweermensen in gesprek te gaan over nazorg. Er is de mogelijkheid om partners bij deze avond aan te laten schuiven, maar er kan ook ten alle tijden een aparte avond voor partners worden georganiseerd.

Belevingsonderzoek brandweerpersoneel

Op initiatief van de Veiligheidsberaad is in 2017 een belevingsonderzoek onder brandweerpersoneel van alle 25 veiligheidsregio's gehouden. Dit met als doel om landelijk een helder beeld te krijgen van hoe repressieve brandweerlieden hun werk ervaren. Er was tot nu toe geen landelijk beeld beschikbaar, alleen regionale beelden. Zo ook bij Brandweer Fryslân waar tweejaarlijks een medewerkers tevredenheidsonderzoek (MTO) wordt gehouden. De uitkomsten van het belevingsonderzoek laten zien dat bijna iedereen trots is om bij Brandweer Fryslân te werken. De brandweerlieden voelen zich betrokken bij het werk en de organisatie. Er is een sterk gevoel van vakbekwaamheid bij zichzelf en de ander. De werkcultuur wordt als veilig ervaren.

Ook zijn er aandachtspunten. Zo'n veertig procent van de deelnemers vindt dat de organisatie minder aandacht heeft voor het repressieve werk. Ook wordt benoemd dat er steeds hogere eisen wordt gesteld. Er wordt een lagere score gegeven voor de ontwikkelmogelijkheden en hoe aantrekkelijk de organisatie blijft voor vrijwilligers. Als gekeken wordt naar het landelijke gemiddelde, scoort Brandweer Fryslân op vrijwel alle onderdelen hoger dan het landelijk gemiddelde.

Door middel van zogenaamde cafésessie zijn met enthousiaste deelnemers en de OR de resultaten besproken. Er is gesproken over de herkenbaarheid van de uitkomsten, waar kansen of zorgen liggen en of het overeen komt met eerdere onderzoeken naar medewerkerstevredenheid en de uitkomsten van andere bijeenkomsten. Vanuit hier wordt in 2018 verder gewerkt aan het oppakken van de aandachtspunten en het behouden van waar men tevreden over is.

Repressief overleg

Binnen het project Repressief Overleg gaat Brandweer Fryslân separaat van het formele reguliere toezicht het gesprek aan met risicovolle bedrijven. Doel van deze gesprekken is om beter contact te krijgen met de risicovolle bedrijven, inzicht te krijgen in de gevaren en aanwezige stoffen, te leren van de aanwezige kennis en expertise van deze bedrijven en afstemming te vinden binnen de eigen organisatie. De gesprekken resulteren in scenario's en daarop gebaseerde oefeningen en/of rondleidingen.

In 2015 zijn de eerste repressieve overleggen gestart bij acht BRZO bedrijven. In 2016 zijn deze gesprekken voortgezet. Het jaar 2017 heeft in het teken gestaan van het verder uitbouwen van het aantal bedrijven waar dit traject wordt doorlopen. Dit heeft erin geresulteerd dat in het cluster Noordwest twee nieuwe bedrijven zijn benaderd. De oefeningen bij deze bedrijven staan gepland voor medio 2018.

Voor wat betreft het afronden van de trajecten van de bedrijven uit 2015 en 2016 geldt dat bij bijna alle bedrijven inmiddels is voorzien in een rondleiding of oefening. Bij bedrijven waar nog geen oefening of rondleiding is gehouden staan deze inmiddels wel gepland voor het eerste halfjaar van 2018.

Strategische Personeelsplanning

Brandweer Fryslân werkt, zoals beschreven in het Dekkingsplan 2.0, in een netwerk van posten, waarin we samen paraat zijn. Samen paraat zijn, kan alleen met voldoende en vakbekwame brandweerlieden op alle posten. We zien dat het personeelsbestand van Brandweer Fryslân vergrijsd. Daarbij wordt gemerkt dat we meer moeite hebben met het aantrekken van nieuwe vrijwilligers. Om nu en in de toekomst samen paraat te kunnen zijn en blijven, met goed opgeleide brandweerlieden, zet Brandweer Fryslân in op Strategische Personeelsplanning. Medio 2017 is het vooronderzoek voor het project Strategische Personeelsplanning gestart. Knelpunten die momenteel worden ervaren en de te verwachte knelpunten zijn in beeld gebracht. Daarnaast is gekeken naar de behoeftes en prioriteiten. Met deze inzichten is het project Strategische Personeelsplanning in 2018 gestart.

4.3 Operationele zaken

Risicobeheersing en brandveilig leven

In 2017 is duidelijk te zien dat door de aantrekkende economie en daarmee een toename van het aantal bouwactiviteiten, het aantal adviesaanvragen bij de afdeling risicobeheersing is toegenomen. Dit is te zien op de terreinen van de advisering omgevingsveiligheid, de maatwerkpakketten 1 en 2 en op het vakgebied van externe veiligheid. De drukte binnen deze taakvelden maakt dat ook andere producten onder druk komen te staan. Zo wordt op dit moment minder repressief advies gegeven dan Brandweer Fryslân graag zou willen. De toename van het aantal adviesaanvragen doet een fors beroep op de beschikbare personele capaciteit.

De onderstaande tabellen geven een overzicht van het aantal uitgebrachte adviezen en uitgevoerde controles door afdeling Risicobeheersing. Daarnaast is inzichtelijk gemaakt welke activiteiten er in 2017 binnen het taakveld brandveilig leven zijn uitgevoerd.

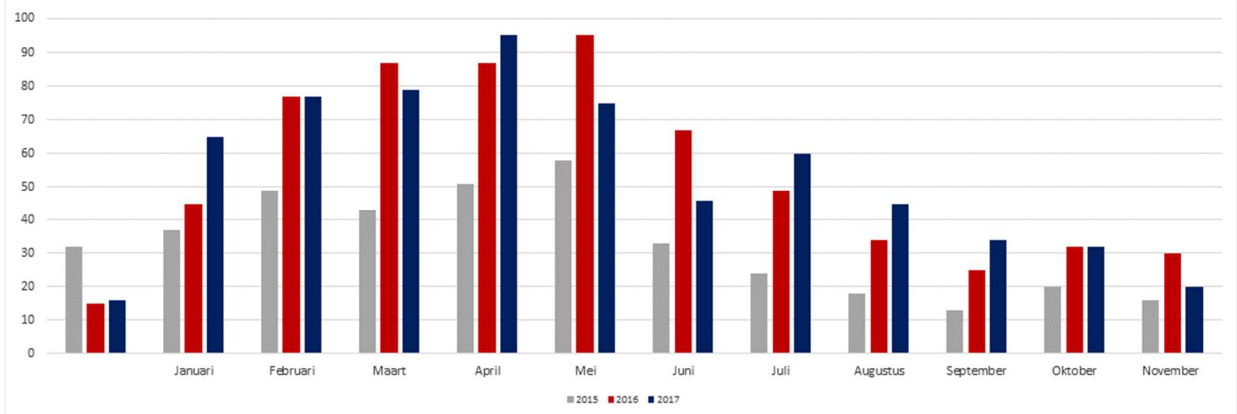
Advisering bevoegd gezag	Noordwest	Noordoost	Zuidoost	Zuidwest	Totaal
Advisering omgevingsveiligheid	111	60	72	74	317
Advisering maatwerkpakket 1	375	326	286	159	1146
Advisering maatwerkpakket 2	271	327	116	346	1060
Advisering evenementen	92	78	112	51	333
Gebruik digitale veiligheidstoets evenementen	149	75	105	118	447

De adviezen omgevingsveiligheid (externe veiligheid) zijn vooral vraaggestuurd en zijn binnen 28 dagen aangeleverd bij het bevoegd gezag. De adviezen zijn voor een groot gedeelte integrale adviezen waarvan het repressief advies onderdeel uitmaakt. Waar het aantal adviezen in 2013 nog op 203 lag, lag het aantal in 2017 op 305. Dit laat ook zien dat de gemeenten sinds de regionalisering de brandweer weten te vinden voor adviezen en samenwerking.

Voor maatwerkpakket 1 geldt ook een behoorlijke stijging van het aantal adviezen ten opzichte van 2016. In 2016 zijn 958 producten en 40 bouwcontroles geregistreerd tegen 1146 producten in 2017. Naast deze geregistreerde producten vervult Brandweer Fryslân ook een vraagbaakfunctie. De werkzaamheden voor maatwerkpakket 2, zoals controles en hercontroles, zijn geplande activiteiten. De planning is in 2017 grotendeels gehaald. Acht controles zijn doorgeschoven naar het eerste kwartaal van 2018.

Voor de advisering van gemeenten voor B en C (grote) evenementen werken medewerkers van Brandweer Fryslân samen met de collega's van GHOR / Crisisbeheersing. Door deze samenwerking ontvangen gemeenten een integraal advies over zowel (brand)veiligheid als gezondheid. Gemeenten kunnen voor A (kleine) evenementen sinds een aantal jaar gebruik maken van de digitale veiligheidstoets. Deze online tool produceert

voorschriften op maat die een op een in de vergunning opgenomen kunnen worden. Het gebruik van deze veiligheidstoets neemt sinds de start van de tool ieder jaar toe.

Aantal adviezen evenementen 2015-2016-2017

Brandveilig Leven	Noordwest	Noordoost	Zuidoost	Zuidwest	Totaal
Gastlessen	52	49	37	55	193
Technasium	2	1	2	1	6
Studenten op kamers Leeuwarden	4	nvt	nvt	nvt	4
Oefenen in de wijk	7	3	5	3	18
Doelgroep gerichte voorlichting	59	30	33	32	154
Doelgroep gerichte voorlichting hoog-risico gebieden	7	2	5	6	20
Wonen boven winkels	1	x	x	x	1
Inzet richting markante objecten afhechten Dekkingsplan 1.0					
Doelgroepgerichte voorlichting	4	2	1	9	16
Geen nood bij Brand	3	1	2	x	6
Contact gelegd met markante objecten. Activiteiten n.a.v. dit contact volgen	87	151	57	89	384
Voorlichting na brand	1	1	7	x	9
Participatie keurmerk veilig ondernemen	4	2	2	5	13
Woningcheck 18 plus gebieden [1687 totaal]					
Bezocht 2017	166	198	87	149	600
Uitgevoerd	100	129	45	84	358
Interesse	16	9	9	8	42
Niet thuis	50	60	33	57	200
Voorlichting via diverse media kanalen	√	√	√	√	√
Aansluiten bij landelijke campagnes	2	2	2	2	2
Raming rechtstreeks bereikte aantal personen	6600	4800	4200	4100	19700

Voor de verschillende brandveilig leven-activiteiten is in 2017 intensief ingezet op nadere afstemming met gemeenten (veiligheid/WMO) en in het opbouwen en uitbouwen van contacten met diverse ketenpartners zoals thuiszorgorganisaties, zorgpartijen, woningcorporaties, welzijnsorganisaties en onderwijsinstellingen. Deze investeringen hebben een aantal concrete activiteiten opgeleverd. Zo is bijvoorbeeld in samenwerking met Thuiszorg Het Friese Land een pilot opgestart waarbij teams van thuiszorgmedewerkers een korte scholing van Brandweer Fryslân krijgen over aandachtspunten ten aanzien van brandveiligheid in en rondom huis bij cliënten die zij bezoeken.

Regio-breed is samengewerkt met een grote landelijke verhuurder van seniorenhuisvesting (Woonzorg Nederland). Deze verhuurder heeft gekoppelde rookmelders in al haar zelfstandige wooneenheden geplaatst. Brandweer Fryslân ondersteunde hierbij met doelgroepgerichte voorlichtingen. Ook leverde Brandweer Fryslân

via voorlichtingen en trainingen inhoudelijke deskundigheid op het gebied van brandveiligheid aan verschillende organisaties die zich (veelal samen met gemeenten) richten op thuiswonende senioren.

Dit jaar is opnieuw actief ingezet op brandveiligheidsvoorlichting in studentenhuysvesting in Leeuwarden. Brandweer Fryslân was ook opdrachtgever binnen het Friese Technasium-onderwijs. Zes middelbare onderwijsinstellingen gingen begin dit jaar aan de slag met een brandveiligheids-vraagstuk. Inmiddels krijgt dit een vervolg op Noord-Nederlandse schaal.

De gastlessen op de basisscholen blijven achter op de planning. Er stonden 250 gastlessen in de planning, maar dit jaar zijn er 193 uitgevoerd. In de praktijk blijkt dat niet alle basisscholen een bezoek van de brandweer kunnen inpassen in hun lesprogramma. En vooral in de kleine(re) kernen is er veelal sprake van combinatieklassen, waardoor de brandweer niet jaarlijks hoeft langs te komen voor een gastles. Er zijn dit jaar meer 'oefeningen in de wijk' georganiseerd dan geraamd. Deze oefeningen focussen zich met name op de zgn. hoog-risicogebieden.

In 2017 is ook de BVL-voorlichtingscontainer opgeleverd en ingezet bij diverse activiteiten, waaronder een tour met de Politie langs alle Friese Elfsteden.

Dit najaar stond ook in het teken van de start van de woningchecks in de zgn. '18 minuten-plus-gebieden'. In totaal gaat het om ruim 1800 woningen. Een grote groep van circa 70 brandweervrijwilligers en collega's uit de 24-uursdienst hebben in drie maanden tijd 600 woningen bezocht. Hiermee loopt dit project voor op de planning (raming was 450 woningen). De resterende woningen worden in 2018 bezocht. De ervaringen met het uitvoeren van de woningchecks zijn erg positief.

In de afdeling Noordwest is een voorzichtig begin gemaakt met de activiteit 'wonen boven winkels' (waaronder een tweetal oefeningen in de binnenstad). Dit krijgt een uitgebreider vervolg in 2018. In 2017 is fors geïnvesteerd in de zgn. 'markante objecten' uit de rapportage 'Afhechten dekkingsplan 1.0'. Het streven was om dit jaar met 556 markante objecten in contact te treden. Uiteindelijk heeft Brandweer Fryslân in 2017 met 384 markante objecten actief contact gelegd. Bij 6 markante objecten is een zgn. 'Geen Nood Bij Brand-traject' opgestart (brandveiligheid in de intramurale zorg) en bij 16 markante objecten heeft een doelgroepgerichte voorlichting plaatsgevonden. Het in samenwerking met de eigenaren van de markante objecten organiseren van een brandveilig leven-activiteit op locatie blijkt, ondanks de forse inspanning van de brandweer, meer tijd te kosten dan verwacht.

Het aantal doelgroepgerichte brandveiligheidsvoorlichtingen ligt in 2017 hoger (156) dan geraamd (100). Tot slot is er in 2017 op beperkte schaal invulling gegeven aan 'voorlichting na brand'.

Repressieve cijfers

Het aantal incidenten waarvoor Brandweer Fryslân is gealarmeerd lag in 2017 op 3199. Dit is een afname van 66 incidenten ten opzichte van 2016. Deze afname is terug te zien bij de categorie alarm brand en brand. Bij de categorieën ongeval en leefmilieu (o.a. stormschades) zijn toenames te zien. Van alle uitrukken in 2017 was Brandweer Fryslân bij 37% van die uitrukken op tijd in tegenstelling tot 33% in 2016. Dit is conform de vastgestelde norm in het Besluit van Veiligheidsregio's.

In 2017 zijn er 17 grote branden geweest waarvoor Brandweer Fryslân met minimaal drie tankautosputten is uitgerukt. Er hebben vier zeer grote branden plaatsgevonden. Voor twee van deze zeer grote branden is opgeschaald naar Grip 1. Een van de zeer grote branden was een Grip 2-incident in de regio Groningen waarbij Brandweer Fryslân assistentie heeft verleend. In 2017 is negen maal opgeschaald naar Grip 1 voor onder andere een incident in combinatie met een zeer grote brand. Eenmaal is opgeschaald naar Grip 2 voor een natuurbrand in It Heidenskip (mei 2017).

Brandweer kent een grote diversiteit aan incidenten waar op ingezet wordt. Gezamenlijk optreden van meerdere brandweerposten bij een grote of zeer grote brand, maar ook multidisciplinair optreden bij incidenten met gevaarlijke stoffen of hulpverleners bij grote ongevallen zoals een botsing tussen een trein en een auto.

4.4. Wat heeft het gekost?

	Begroting na 3e wijziging			Realisatie 2017			Verschil
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	
Programma brandweer							
Producten brandweer	31.419.594	699.534	-30.720.060	32.176.150	1.724.287	-30.451.863	268.197
Projecten brandweer			0			0	0
Dekkingsmiddelen brandweer							
Rijksbijdrage BDuR	0	5.019.500	5.019.500	0	5.076.293	5.076.293	56.793
Gemeentelijke bijdrage	0	25.657.898	25.657.898	0	25.657.898	25.657.898	0
	0	30.677.398	30.677.398	0	30.734.191	30.734.191	56.793
Reservemutaties brandweer	0	648.862	648.862	0	626.682	626.682	-22.180
Totaal programma brandweer	31.419.594	32.025.794	606.200	32.176.150	33.085.160	909.010	302.810

4.5. Toelichting op de programmarekening

Afwijkingen ten opzichte van de begroting

Resultaat Brandweer 2017 **302.810**

opbouw:

Formatie en inhuur	83.000
Arbeidshygiëne	85.000
Verkoop activa	80.000
Meldkamer Noord Nederland	110.000
Overig	114.810
Vrijval reserve kwaliteitsverbetering	37.000
Algemene dekkingsmiddelen	53.000
Dotatie voorziening sociaal plan	-260.000
Totaal Resultaat Brandweer 2017	302.810

Toelichting

Het totaal resultaat van de Friese brandweer komt in 2017 uit op € 302.810 positief, inclusief de € 53.000 bijstelling van de BdUR. In respectievelijk de 4 maands- en 8 maands bestuursrapportage was het de verwachting uit te komen op respectievelijk € 190.000 positief en € 150.000 positief. Vanwege een aantal incidentele meevallers, komt het resultaat in de jaarrekening uit op € 302.810, welke redelijk in lijn ligt.

• **Formatie en inhuur**

De totale onderschrijding op formatie en inhuur is 83.000 welke voortkomt uit incidentele vacatureruimte.

• **Arbeidshygiëne**

In 2017 is er incidenteel € 165.000 beschikbaar gesteld voor de implementatie van nieuwe regelgeving rondom arbeidshygiëne. Vanaf 2018 is er hiervoor € 340.000 structureel beschikbaar gesteld vanuit de Kaderbrief. In 2017 is van het beschikbare budget € 85.000 niet besteed vanwege meevallende communicatiekosten en externe inhuur.

• **Verkoop Activa**

In 2017 zijn een aantal afgeschreven activa afgestoten en verkocht welke per saldo zo'n € 80.000 hebben opgebracht.

• **Meldkamer Noord Nederland**

De kosten voor de Meldkamer vallen dit jaar incidenteel lager uit vanwege meevallende resultaten van de Meldkamerorganisatie. Gezien de landelijke ontwikkelingen rondom de Meldkamer is er voornamelijk geen aanleiding het structurele budget te verlagen.

- **Overig**

Het resultaat op de overige posten is € 114.810.

- **Algemene dekkingsmiddelen**

De afrekening van de brede doeluitkering 2017 was € 87.000 hoger dan geraamd vanwege loon- en prijscompensatie. Hiervan heeft 65% betrekking op het programma brandweer, zijnde € 53.000.

- **Vrijval reserve kwaliteitsverbetering**

In 2015 is er voor de jaren 2015, 2016 en 2017 door het bestuur een bestemmingsreserve toegekend welke dit jaar eindig is. Het restant van deze reserve bedraagt € 37.000 aan het eind van 2017.

- **Dotatie voorziening sociaal plan brandweer**

In Dekkingsplan 2.0 is toegezegd de consignatieregeling over de gehele provincie zo uniform mogelijk toe te passen. Daar waar sprake is van structurele consignatie zal een afbouw plaats gaan vinden. Deze afbouwregeling zal op basis van de jaren 2014-2017 in totaal ongeveer € 260.000 gaan kosten, startend in 2018. Deze kosten zijn toegevoegd aan de voorziening om daar de komende jaren de afbouw uit te kunnen dekken.

OPLEGNOTITIE BESLUITVORMEND

Onderwerp	Inhoudelijke programmateksten Crisisbeheersing en Brandweer begroting 2019
Voorstel ter behandeling in	de vergadering van Bestuurscommissie Veiligheid
Status	☒ Openbaar ☐ Niet openbaar
Portefeuillehouder	W. Kleinhuis
Auteur	H. Sibma
Bijlagen	Concept programma Veiligheid (Brandweer en Crisisbeheersing)
Vergaderdatum	22-02-2018
Agendapunt	7

Conceptbesluit

1. De concepttekst programma Veiligheid voor de begroting 2019 te onderschrijven en het DB/AB te adviseren deze vast te stellen.

Inleiding

Meerjarenbeleidsplan

In de vergadering van 19 maart 2015 stelde het Algemeen Bestuur van Veiligheidsregio Fryslân de beleidsplannen vast voor de jaren 2015 tot en met 2018. In de nieuw op te stellen beleidsplannen voor de komende beleidsperiode 2019-2022 trekken we samen op met gemeenten. 2019 is het eerste jaar van dit beleidsplan. Het algemeen bestuur stelt dit eind 2018 vast, en bepaalt daarmee de koers voor de komende vier jaar. De programmaplannen in deze begroting zijn in afwachting van het nieuwe vast te stellen beleidsplan om die reden dan ook beschreven voortbordurend op 2018.

Begroting 2.0

Om de bestuurlijke behoefte aan een doorontwikkeling van onze begroting vorm te geven, heeft het algemeen bestuur op 2 juli 2015 besloten een bestuurlijk comité op te richten. Doel van het comité was om uitgangspunten te bepalen waaraan de bestuurlijke informatievoorziening moet voldoen. De bijeenkomsten van dit comité hebben geleid tot een nieuw format voor de programmabegroting en uitgangspunten voor de tussentijdse informatievoorziening. Ook is een nieuwe programma-indeling voorgelegd, waarbij de begroting vanaf 2018 bestaat uit vier programma's, namelijk: Brandweer, Gezondheid, Crisisbeheersing en Organisatie. Bovenstaande is vastgesteld in het algemeen bestuur van 13 januari 2016. Daarbij zijn o.a. de volgende uitgangspunten geformuleerd:

- De begroting moet een compact document zijn. Immers, als de taken niet georganiseerd waren binnen een veiligheidsregio, was het ook een beperkt onderdeel van de programmabegroting van de gemeente geweest.
- De basis van ieder programma is een handvol outcome doelen. Dit geldt ook wanneer het realiseren van deze doelen niet volledig binnen de invloedssfeer van de veiligheidsregio ligt.
- Vervolgens benoemen we per programma welke activiteiten we het komende jaar specifiek gaan doen, naast onze standaard activiteiten, die bijdragen aan het realiseren van deze doelen.
- Tenslotte geven we aan wat onze overige, reguliere taken kosten, en wat het totale programma kost.

- Ieder programma eindigt met een mooi vorm gegeven praktijkvoorbeeld, waaruit naar voren komt wat we binnen het programma doen.
- Daarnaast worden per programma een aantal infographics toegevoegd en een overall factsheet.

Ambtelijk is het proces om te komen tot de begroting 2019 conform deze uitgangspunten opgestart. De resultaten hiervan komen op 28 maart terug in het dagelijks bestuur, waarna de stukken op 29 maart verzonden worden richting de gemeenten voor zienswijzen.

Via deze oplegnotitie wordt getoetst of de programma's aansluiten bij de gedachten van de bestuurscommissie.

Beoogd effect

Een gedragen invulling geven aan de programma's Crisisbeheersing en Brandweer voor de begroting 2019.

Argumenten

1.1 De programma's zijn opgesteld conform het bestuurlijk vastgestelde format.

Beide stukken zijn in het Directieteam, behoudens een aantal kleine aanpassingen, vastgesteld. Deze aanpassingen zijn opgenomen in de stukken zoals deze zijn bijgevoegd.

Kanttekeningen/risico's

1.1 De uiteindelijke versie kan afwijken qua doelen en activiteiten

Het voorstel dat er nu ligt, is een ambtelijke versie, waarbij de richting in het directieteam is vastgesteld. Het kan zijn dat in de verdere besluitvorming blijkt dat bepaalde doelen niet realistisch of haalbaar zijn, of dat er juist nog een aantal doelen aan toegevoegd moeten worden.

1.2 De financiën zijn opgenomen conform de concept Kaderbrief 2019-2022

De kaderbrief 2019-2022 wordt definitief vastgesteld in het AB van 14 maart. Hierin zouden nog wijzigingen kunnen plaatsvinden.

Financiële consequenties

De financiën zijn opgenomen conform de concept Kaderbrief 2019-2022. Mocht het zo zijn dat deze wijzigt in het definitieve besluitvormingsproces (vaststelling in AB 14 maart) dan worden de financiën in de begroting 2019 daarop aangepast.

Vervolgaanpak/uitvoering

Na de bestuurscommissie wordt ambtelijk de begroting verder uitgewerkt. De totale begroting komt op 28 maart terug in het dagelijks bestuur, waarbij het programma Gezondheid haar inhoudelijke toetsing doet via bestuurscommissie Gezondheid. Op 29 maart wordt de begroting verzonden naar de gemeenten voor zienswijzen. Op 13 juni komen de zienswijzen retour, waarna het reguliere besluitvormingstraject plaats vindt dat eindigt in besluitvorming in het algemeen bestuur op 12 juli.

Communicatie

Geen.

Besluit:	
☐ niet vastgesteld ☐ ongewijzigd vastgesteld ☐ gewijzigd vastgesteld als volgt:	Paraaf secretaris:
Kopie naar auteur	

Programmabegroting 2019

Veiligheidsregio Fryslân,
Programmateksten Veiligheid

3. PROGRAMMAPLAN CRISISBEHEERSING

3.1. Doel van het programma

In 2018 wordt een nieuw Beleidsplan Veiligheid (Brandweer & Crisisbeheersing) voor de periode 2019-2022 opgesteld.

In dit nieuwe Beleidsplan staan voor Crisisbeheersing 2 nieuwe pijlers:

De netwerksamenleving centraal

Wij leven in een netwerksamenleving: een samenleving waarin samenwerking en communicatie steeds verder geïntensiveerd worden dankzij technologische hulpmiddelen. De netwerksamenleving kent een sterke zelforganisatie en een ieder voegt zijn of haar waarde toe. Het is de taak van de Afdeling Crisisbeheersing om te zorgen voor een zo goed mogelijke samenwerking tussen gemeenten, partners, bedrijfsleven, kennisinstellingen én burgers. Samen Veilig is ons motto en gezamenlijk bereiden we onze crisisorganisatie voor op – sluimerende – crises en streven we ernaar om de – beleefde – kwaliteit van onze dienstverlening continu te verbeteren.

Slimme inzet van data en technologie

Binnen alle ontwikkelingen komt naar voren dat technologie en data een steeds belangrijkere rol spelen in onze toekomstige wereld. De Afdeling Crisisbeheersing gaat gebruik maken van deze nieuwe technologische mogelijkheden om crisisbeheersing nog beter te ondersteunen en misschien zelfs crises te voorkomen of te voorspellen. De Afdeling wil zich ook prepareren op de keerzijde van deze nieuwe technologie: cyberdreigingen. Wat wordt de rol van VRF en haar partners m.b.t. cybersecurity en -safety?

Crisisbeheersing gaat in 2018 al werken aan deze twee basispijlers door op beide pijlers een programmaleider te zetten.

SLOGAN

‘Wij ondersteunen de netwerksamenleving met het werken aan haar veiligheid.’

3.2. Thema's Crisisbeheersing

De Afdeling Crisisbeheersing focust zich op de volgende thema's:

1. Nieuwe risico's / nieuwe typen crises
2. Cyber
3. Uitval vitale voorzieningen
4. Voorbereiding op – dreigende – overstroming en ernstige wateroverlast
5. Terrorismegevolgbestrijding
6. Implementatie "AVE-systematiek" (Aanpak Voorkoming Escalatie) bij gemeenten
7. Kwetsbaarheid achter de voordeur
8. Zorgcontinuïteit (ketenpartners- en zorgpartners)
9. Veilig verloop van evenementen
10. Risico- en Crisiscommunicatie

Wij gaan samen met al onze partners werken aan deze thema's met inachtneming van de volgende uitgangspunten:

- a. *Dynamisch risico- en omgevingsbeeld*
Ons streven is erop gericht om nog pro-actiever te reageren op nieuwe ontwikkelingen en risico's.
- b. *Meer publiek-private samenwerking*
Wij werken inmiddels samen met een beperkt aantal private partners (vitale infrastructuur, watersportondernemers) maar deze publiek-private samenwerking is "nog lang niet klaar". Ons streven is erop gericht om enerzijds samen te gaan werken met nieuwe private partners; anderzijds willen samen met deze nieuwe partners de gezamenlijke respons in de warme fase versterken

c. *Meer samenwerking met burgers*

Ons streven is erop gericht dat de samenleving, in de vorm van “slimme vormen van burgerhulpverlening” een bijdrage gaat leveren aan de rampenbestrijding en crisisbeheersing

d. *Samenwerkend, klantgericht en nieuwsgierig*

Wij werken aan Crisisbeheersing met inachtneming van de nieuwe besturingsfilosofie van VRF: samenwerken, klantgericht en nieuwsgierig (innovatief) zijn onze kernwaarden.

3.3. Resultaten in 2019

Doel	Indicator	Streefwaarde 2019*
1. proactief reageren op nieuwe ontwikkelingen, risico's en innovaties in de maatschappij	<ul style="list-style-type: none">- met de crisisorganisatie én met (nieuwe) partners worden afspraken gemaakt over nieuwe risico's en nieuwe typen crises- crisisbeheersing wordt ondersteund door nieuwe technologische mogelijkheden	Aan de hand van de 10 thema's wordt gerapporteerd over deze indicator
2. kwaliteitsbeleving	<ul style="list-style-type: none">- crisisfunctionarissen zijn tevreden over de wijze waarop de crisisorganisatie is voorbereid- gemeenten en partners ervaren de meerwaarde van de Afdeling Crisisbeheersing- burgers zijn tevreden over de hulpverlening tijdens en na operationele inzetten	De “beleefde kwaliteit” wordt in kaart gebracht

*In tegenstelling tot voorgaande jaren gaan wij de indicatoren niet meer meten op output (percentages en getallen als streefwaarden) maar op outcome (beleefde kwaliteit, innovaties).

3.4. Investerings in 2019

Producten Crisisbeheersing	Lasten	Baten	Eindtotaal
Crisisbeheersing	4.170.583	2.915.071	1.255.512
Programma Crisisbeheersing	4.170.583	2.915.071	1.255.512

3.5. Feiten en cijfers programma Crisisbeheersing

Cijfers medewerkers 2017

Aantal medewerkers	34
Aantal FTE	30
<hr/>	
Aantal mannen	14
Aantal vrouwen	20
<hr/>	
Leeftijdsopbouw	
0 - 24	5
25 - 34	6
35 - 44	10
45 - 54	8
55 - 59	3
60 - 65	2

Gemiddelde leeftijd	40
Verzuimpercentage	3,29
Meldfrequentie	1,00
NPS	
2015	-0,1
2016	0,0
2017	16,6
Medewerkerstevredenheid	
2015	7,6
2016	7,3
2017	7,7

Activiteiten 2017

Risico's in beeld

- concept van het nieuwe Regionaal Risicoprofiel 2019-2022 opgesteld
- nieuwe risicoscenario's benoemd (uitval ICT/Data met als oorzaak cyber; personen met verward gedrag; terrorisme/ernstige geweldpleging)
- Veiligheidsinformatiecentrum Noord-Nederland (project van de Veiligheidsregio's Noord-Nederland en de Meldkamer om voorbereid te zijn op realistische c.q. beïnvloedbare risico's)

Een voorbereide crisisorganisatie

- met gemeenten, partners en de crisisorganisatie zijn afspraken gemaakt over uiteenlopende thema's zoals: overstromingsrisico's, sluitende zorg- en veiligheidsketen bij sociale incidenten, terrorismegevolgbestrijding, grootschalige geneeskundige bijstand Waddeneilanden, zorgcontinuïteit, nucleaire veiligheid en stralingsbescherming (verstrekking jodiumtabletten in drie Friese gemeenten)
- circa 100 vakbekwaamheidsactiviteiten voor de functionarissen van de "Friese Crisisorganisatie"
- een positief resultaat op de systeemtest 2017 (scenario: natuurbrand in Drents-Friese Wold)

Netwerkmanagement

- partners waarderen netwerkbijeenkomsten ("van uitval vitale infrastructuur" tot "bijeenkomst rayonhoofden elfstedentocht") met een 7,7
- intensievere samenwerking met Noordelijke Hogeschool (o.a. over nieuwe risico's zoals cyber)

Veilige publieksevenementen

- 10 adviezen over C-evenementen ("The Passion", Landelijke intocht Sinterklaas in Dokkum etc.) en ruim 100 adviezen over B-evenementen
- Preparatie op Culturele Hoofdstad Leeuwarden-Fryslân 2018
- Thema "Veiligheid op het ijs" besproken met de Bestuurscommissie Veiligheid

Leren en Evalueren

- 10 operationele inzetten
- 5 belevingsonderzoeken onder burgers en partners na een inzet

<interview>

Crisisbeheersing ziet mooie kansen

‘Kan het slimmer, anders en nóg meer samen?’

De wereld verandert snel. Vergaande digitalisering zorgt ervoor dat we steeds meer kunnen én willen weten. Dat beïnvloedt ook hoe je omgaat met (dreigende) crises. Afdeling Crisisbeheersing van VRF speelt hier op in. Pijlers van het nieuwe Veiligheidsplan 2019-2022 zijn slimme inzet van data & technologie, aanpassen & innoveren én inspelen op de netwerksamenleving. Het betekent voor alle betrokkenen grenzen opzoeken, samen experimenteren en zo wendbaar mogelijk worden om crises in Fryslân te beheersen!

Crisis beheersen, beperken én voorkomen. In Fryslân werken veel organisaties samen om dat te bereiken. Afdeling Crisisbeheersing van VRF is daarbij “spin in het web”. Ze coördineert onder meer de multidisciplinaire samenwerking en organiseert het netwerk van crisisfunctionarissen. De crisisorganisatie in Fryslân staat, bleek uit de meest recente systeemtest. Maar dit betekent niet dat het “af” is, benadrukt Johan Haasjes, de nieuwe programmaleider Informatie & Innovatie Crisisbeheersing VRF. ‘We moeten samen scherp en wendbaar zijn’.

Enorme kansen

‘We zien dat er nieuwe typen crises ontstaan’, vult Jeroen Westerik aan. Hij is afdelingshoofd Informatiemanagement bij VRF. ‘Denk bijvoorbeeld aan cybercriminaliteit. Ook wordt alles internationaler, crises houden zich steeds minder aan grenzen. En misschien wel de grootste ontwikkeling is de snelle digitalisering. De beschikbaarheid van nieuwe databronnen, real time data en virtual reality bieden enorme kansen, juist ook voor crisisbeheersing. Landelijk is er ook aandacht voor, bijvoorbeeld in de Digitale Agenda 2020.’

Meer grip

Het is de kunst om slim gebruik te maken van wat er is én in te spelen op wat er aankomt. Johan: ‘Een voorbeeld is het huidige risicoprofiel dat we van de regio maken. Waardevol en multidisciplinair, er zijn veel partners bij betrokken. Toch is het nog vrij statisch. Als we een koppeling kunnen maken met digitale data uit het 3DI overstromingsmodel van het waterschap of met data van andere partners, krijgt het profiel meer actuele waarde.’ Een ander voorbeeld betreft risico-inschatting bij grote evenementen. Jeroen: ‘We doen een pilot met simulatiesoftware om verwachte drukte bij evenementen in kaart brengen. Stel je voor dat we dit soort modellen kunnen combineren met bijvoorbeeld telcamera’s en real time data. Dan krijgen we steeds meer grip op risico’s.’

‘We zoeken ruimte om verantwoord te klunzen’

Johan noemt nog een ander voorbeeld rond grote evenementen. ‘Bij de vergunningverlening komt veel informatie beschikbaar. We streven naar een soepele koppeling met het informatieproces binnen crisisbeheersing, zodat de relevante informatie ook direct beschikbaar is voor incidentbestrijding.’ En er zijn meer kansen. Zoals geo-informatie gecombineerd met virtual reality; denk aan de brandweerman die eenmaal ter plaatse meteen alle informatie over het object bij zich draagt. Of het structureel inzetten van virtual reality om crisisfunctionarissen levensecht te trainen. Nu nog toekomstmuziek, maar erover nadenken en experimenteren is belangrijk.

Durven experimenteren

Afdeling Crisisbeheersing streeft ernaar om de crisisbeheersing samen met netwerkpartners in kleine stapjes aan te passen aan de nieuwe realiteit. ‘Daarbij gaat het uiteindelijk meer om mensen dan techniek’, benadrukt Johan. ‘We hebben elkaar nodig om stappen te zetten, ideeën en informatie te delen. Het netwerk en de verbinding zijn belangrijker dan ooit. Ook vraagt het om nieuwsgierigheid en lef van betrokkenen. De vraag die we onszelf steeds moeten stellen is: kan het slimmer, anders en nóg meer samen? Zijn er nieuwe partners die ons kunnen helpen? Het gaat om durven experimenteren en soms fouten durven maken. Noem het verantwoord klunzen.’ Jeroen: ‘Tijdens crises stá je er met elkaar en is er weinig ruimte voor experiment. Ook moet je volop aandacht geven aan aspecten als privacy en informatiebeveiliging. Maar daaromheen kun je ruimte verkennen om crisisbeheersing nóg beter en flexibeler te maken. Passend bij de snel veranderende samenleving.’

4. PROGRAMMAPLAN BRANDWEER

4.1 Doel van het programma

Alle taken binnen het programma Brandweer staan in het teken van 'voorkomen, beperken en bestrijden van incidenten'. Hierbij richten wij ons op de repressieve slagkracht en paraatheid in Fryslân optimaliseren en het bevorderen van het brandveiligheidsbewustzijn en zelfredzaamheid in de Friese samenleving.

Brandweer Fryslân werkt, zoals beschreven in het Dekkingsplan 2.0, in een netwerk van posten en hiermee zijn we samen paraat. De implementatie van het Dekkingsplan 2.0. is gestart in 2018 en wordt afgerond in 2019. Samen paraat kan alleen met voldoende en vakbekwame brandweerlieden op alle posten. Daarom staat 2019 in het teken van Strategische personeelsplanning, omdat het personeelsbestand van Brandweer Fryslân vergrijsd en het aantrekken van nieuwe vrijwilligers toenemende aandacht vraagt. Hiervoor is in 2018 ingezet op inzicht in ons werkgeversimago, de culturele diversiteit en de duurzame inzetbaarheid van onze brandweerlieden.

Tevens loopt de ontwikkeling om de operationele informatievoorziening tijdens de incidentbestrijding verder te optimaliseren. Door deze in inhoud en vorm zo goed mogelijk aan te bieden, leidt het tot een adequaat handelingsperspectief voor de repressieve brandweermensen. Digitalisering van gegevens speelt daarbij een belangrijke rol.

Naast een repressieve inzet, levert Brandweer Fryslân vanuit verschillende invalshoeken kennis en expertise ten behoeve van een (brand)veilige leefomgeving. Denk aan de uitvoering van de wettelijke (advies)taken op het gebied van externe veiligheid en brandveiligheid. Ook wordt in nauwe samenwerking met verschillende ketenpartners ingezet op het vergroten van de brandveiligheidsbewustzijn en zelfredzaamheid binnen het Uitvoeringsprogramma 'Brandveilig Leven'. 2019 start met een nieuw meerjarig uitvoeringsprogramma. Naast de doelgroepgerichte aanpak wil Brandweer Fryslân meer inzicht in samenwerking met de verschillende ketenpartners en het bereiken van de Friese burger. Met deze inzichten wil Brandweer Fryslân waar nodig haar kwaliteit verbeteren. Voor de multi georiënteerde adviezen en producten is er samenwerking met afdeling Crisisbeheersing.

4.2. De speerpunten en resultaten 2019

De concretisering van de doelen van Brandweer Fryslân vertaalt zich in een aantal speerpunten en resultaten:

Vakbekwaamheid	2018	2019	2020
Uitruk op maat (flexibele voertuigbezetting)			
<ul style="list-style-type: none">Er is een visie op uitruk op maat, waarin een werkwijze en handelings-perspectief voor de eenheden wordt voorgesteld.	Ontwikkeling	Gereed	Evalueren en afhechten
<ul style="list-style-type: none">Het toerusten van de posten en repressief leidinggevendenden waarbij <i>Uitrukken op maat</i> gewenst is op basis van het gewenste handelingsperspectief	Vorbereiding	Uitvoering	Uitvoering
Kwalitatief oefenen (aantoonbare vakbekwaamheid)			
<ul style="list-style-type: none">Er is een registratiesysteem waarin individuele vakbekwaamheid effectief en efficiënt ingevoerd en inzichtelijk gemaakt kan worden (onderdeel project VIPS)	Vorbereiding en aanschaf	Implementatie	Uitvoering
<ul style="list-style-type: none">Het ontwikkelen van aanvullende meetinstrumenten voor blijvende vakbekwaamheid voor repressief personeel	Pilot 0-meting OvD	Door-ontwikkeling	Uitvoering

Planvorming	2018	2019	2020
Digitale operationele informatie voorziening (DOIV)			
<ul style="list-style-type: none"> Alle daarvoor aangewezen brandweervoertuigen beschikken over een voorziening om realtime incidentinformatie te ontvangen 	Gereed		
<ul style="list-style-type: none"> Brandweer Fryslân maakt – als onderdeel van VR Fryslân - gebruik van een geo-informatievoorziening 	Vorbereiding	Aanschaf en inrichting	Uitvoering
<ul style="list-style-type: none"> De resultaten van de pilots gericht op automatisch statussen en ingeschoten navigatie zijn bekend en op basis daarvan is een aanpak ontwikkeld 	Vorbereiding en uitvoering	Uitvoering + ontwikkeling PVA	Uitvoeren aanpak
<ul style="list-style-type: none"> Er is een visie op DOIV 2.0 	Ontwikkeling	Gereed	Uitvoering
Bluswatervoorziening			
<ul style="list-style-type: none"> Er is een bestuurlijk kader voor bluswatervoorziening gericht op budget en verantwoordelijkheidsverdeling 	Vorbereiding	Besluitvorming	
<ul style="list-style-type: none"> Er is een beleidskader voor bluswatervoorziening op basis waarvan Brandweer Fryslân uitvoering geeft aan de optimalisering van bluswatervoorziening gericht op veiligheid en effectiviteit en waarbij de bestaande budgettaire kaders leidend zijn. 	Vorbereiding	Besluitvorming + start implementatie	Uitvoering
Slim alarmeren			
<ul style="list-style-type: none"> Het verkorten van de alarmeringstijd door met gebruik van technische ondersteuning de beschikbaarheid van de vrijwilliger bij de meldkamer goed te kunnen monitoren. 	voorbereiding	implementatie	uitvoering

Materieelbeheer	2018	2019	2020
Implementatie Dekkingsplan 2.0			
<ul style="list-style-type: none"> Het implementatietraject verplaatsing materieel is afgerond 	Implementatie	Gereed	
<ul style="list-style-type: none"> Er is onderzoek gedaan naar de realiseerbaarheid van een kazerne in Oudega en de verplaatsing van de kazerne in Drachten 	Gereed	Afweging door het bestuur	
Onderhoud en contractmanagement			
<ul style="list-style-type: none"> De onderhouds(afspraken) binnen de vier afdelingen zijn afgestemd, geüniformeerd en contractmanagement wordt toegepast. 	Ontwikkeling	Gereed en implementatie	

Risicobeheersing	2018	2019	2020
<ul style="list-style-type: none"> Uitvoering geven aan het Uitvoeringsprogramma Brandveilig Leven 	Het uitvoeringsprogramma 2019 en verder is ontwikkeld. Er is uitvoering gegeven aan het programma 2017/2018.	Uitvoering	Uitvoering
<ul style="list-style-type: none"> Er is inzicht in de klanttevredenheid 	De outcome van het KTO 2017 is uitgewerkt. Een nieuw KTO voor evenementen is uitgevoerd.	De klant ontvangt periodieke rapportages.	De klant ontvangt periodieke rapportages.
<ul style="list-style-type: none"> Er is inzicht in de klantvraag 	Er is inzicht in de te verwachten werkdruk.	Er is een periodieke check/herverdeling van werk en taken.	Er is een periodieke check/herverdeling van werk en taken.
<ul style="list-style-type: none"> Er is beleid ontwikkeld voor OMS/ STOOM 	Het sporenbeleid OMS is ontwikkeld.	Uitvoering van het sporenbeleid OMS.	Uitvoering van het sporenbeleid OMS.

Paraatheid en opkomsttijden	2018	2019	2020
<ul style="list-style-type: none"> Het actieplan strategische personeelsplanning draagt bij aan de toekomstbestendige paraatheid van de brandweer 	Ontwikkeling	Implementatie	Implementatie
<ul style="list-style-type: none"> De opkomsttijden zoals vastgelegd in Dekkingsplan 2.0 worden behaald en periodiek wordt hier op gerapporteerd richting het bestuur 	Uitvoering	Uitvoering	Uitvoering

De bovenstaande speerpunten dragen, samen met ons reguliere werkpakket, bij het aan het streven om te komen tot

SLOGAN

minder incidenten, minder slachtoffers en minder schade.

4.3. Investerings in 2019

De totale kosten voor dit programma bedragen ruim € ... miljoen. De onderbouwing van deze kosten is als volgt:

Producten Brandweer	Lasten	Baten	Eindtotaal
Brandweer	33.906.562	6.305.504	27.601.058
Totaal programma Brandweer	33.906.562	6.305.504	27.601.058

4.4. Feiten en cijfers programma Brandweer

Cijfers medewerkers 2017

Aantal medewerkers	1416
Aantal FTE	191
<hr/>	
Aantal mannen	1306
Aantal vrouwen	110
<hr/>	
Leeftijdsopbouw	
0 - 24	66
25 - 34	294
35 - 44	457
45 - 54	442
55 - 59	106
60 - 65	50
<hr/>	
Gemiddelde leeftijd	42
<hr/>	
Verzuimpercentage	3,53
Meldfrequentie	0,78
<hr/>	
NPS	
2015	3,6
2016	0,9
2017	14,1
<hr/>	
Medewerkerstevredenheid	
2015	7,6
2016	7,4
2017	7,6

Cijfers activiteiten 2017

Aantal incidenten waarvoor de brandweer in 2017 is gealarmeerd

Alarm brand	590
Alarm overige	20
Bezitsaantasting	2
Brand	1184
Dienstverlening	405
Gezondheid	129
Leefmilieu	162
Ongeval	687
Veiligheid en openbare orde	17
Verkeer	3
Totaal	3199

Materieel (voer- en vaartuigen) 2017

(Tank)autospuiten	87
Personeels-/ materieelvoertuigen	49
Redvoertuigen	7
Hulpverleningsvoertuigen	12
Haakarmvoertuigen	14
OvD/HOvD-voertuigen	9
Voertuigen (overig)	55
Vaartuigen	16

Oppervlaktereddingsteams 2017	12 (10 plus de 2 duikteam)
--------------------------------------	---

Duikteams 2017 (tevens in te zetten als oppervlaktereddingsteams)	2
--	----------

Interview

Burgerhulpverlener bij brandweer maakt zich sterk voor levensreddende apparaten

‘Met een AED aan de muur krijgen kazernes een nieuwe functie’

De eerste zes minuten na een hartstilstand zijn cruciaal. Maar zo snel kunnen ambulances lang niet overal in Fryslân komen. Burgerhulpverleners kunnen levens redden, als ze tenminste over een Automatische Externe Defibrillator beschikken. Met een AED op 46 brandweer- en GGD-locaties is er straks een dekkend netwerk.

Missie geslaagd voor Pieter-Jan Schouwstra, die zich hard maakte voor de AED's. 'Jaarlijks krijgen 15.000 mensen in Nederland een hartstilstand. Dat zijn er bijna vijftig per dag. Een AED, een apparaat waarmee je het hartritme kunt herstellen, kan voor hen het verschil maken tussen leven en dood.'

Naast beleidsadviseur Materieel bij de brandweer en manschap in Buitenpost is Pieter-Jan burgerhulpverlener. In die hoedanigheid is hij meerdere keren per jaar betrokken bij de reanimatie van iemand met een hartstilstand.

Hij legt uit hoe dat werkt: 'Bij de melding van een hartstilstand alarmeert de meldkamer niet alleen een ambulance, ook burgerhulpverleners in de buurt. Een melding komt binnen via de app van Hartslag Nu. Een aantal burgerhulpverleners krijgt via de app de opdracht om naar het slachtoffer te gaan. Een andere groep moet zo snel mogelijk de dichtstbijzijnde AED ophalen.'

Alle AED's in kaart

Het is dus letterlijk van levensbelang dat die AED in de buurt is en dat is in Fryslân lang niet overal het geval. Vooral niet in plattelandsgebieden en kleine dorpen, zonder gemeentehuis, bibliotheek of sporthal. Stichting Fryslân Hartveilig bracht alle AED's in de provincie in kaart, om de "black spots" te ontdekken: locaties waar zich niet binnen anderhalve kilometer een AED bevindt. 'Op basis van deze scan hebben we 46 brandweer- en GGD-locaties aangewezen, waarmee we het AED-netwerk in Fryslân dekkend kunnen krijgen', vertelt Pieter-Jan. Hij wist het brandweer MT ervan te overtuigen te investeren in de AED's. 'Brandweerkazernes zijn ideale locaties: herkenbaar en goed bereikbaar. Ze worden nu gebruikt bij een uitruk of voor een oefenavond. Met een AED aan de muur krijgen ze een belangrijke extra functie.'

‘Een dekkend netwerk met een AED op alle 150 VRF-locaties in Friesland, is het doel’

Zelfredzaamheid

Ook past de investering volgens hem bij VRF, een organisatie die zich sterk maakt voor een veilig en gezond Fryslân. 'Dat doen we door zelf hulp te verlenen én door het burgers mogelijk te maken dat te doen. We zetten burgers steeds meer in hun kracht en vergroten hun zelfredzaamheid.' Naast kazernes krijgen ook enkele consultatiebureaus een AED. En AED's die nu nog in kazernes hangen, worden naar buiten verplaatst. Burgerhulpverleners kunnen er dan altijd bij.

Fijnmaziger netwerk

De aanbesteding voor de apparaten wordt in mei afgerond. Pieter-Jan hoopt dat de eerste AED's in de zomer op hun plek hangen. 'Met deze 46 lossen we de hoogste nood op, maar het liefst zie ik het AED-netwerk nog fijnmaziger worden. Een AED op alle 150 VRF-locaties is mijn volgende doel.' In sommige brandweerregio's worden brandweerploegen opgepiept voor een reanimatie. 'Zo ver zijn we in Fryslân nog niet', vertelt Pieter-Jan, 'maar vrijwilligers worden wel gestimuleerd om burgerhulpverlener te worden. Gelukkig doen steeds meer collega's dat. Ik heb al regelmatig iemand met goede overlevingskansen de ambulance in zien gaan. Je kunt dus als burgerhulpverlener hetzelfde doen dan als brandweerman: levens redden. En dat is fantastisch!'

Vergadering: Veiligheidsberaad

Datum: 15.12.2017, 10.00 - 13.00 uur

Locatie: Van der Valk Hotel, Veenendaal, Bastion 73

Onderwerp		Mondeling/bijlage
1	Opening en mededelingen vaststelling agenda	
2	Vaststelling verslag 6 oktober 2017	Bijlage

Thematische verdieping	
3	Brainstorm Strategische agenda Veiligheidsberaad

Besluitvormend		
4	1. Landelijke Meldkamerorganisatie 2. Incidentele afvaardiging regiegroep LMO vanwege C2000	Oplegnotities Bijlage
5	Nieuwe werkwijze Veiligheidsberaad - incl. instellingsbesluit MDA	Oplegnotitie Bijlagen
6	Wijzigingsvoorstel Statuut Veiligheidsberaad	Oplegnotitie Bijlage
7	Resultaten onderzoek brandweerstatistiek en beleving personeel	Mondeling

Informerend		
8	Ingekomen en verzonden stukken	Bijlage
9	Rondvraag en sluiting	

Stille procedure		Reactietermijn
S1	Proces kwalificatiedossiers	10-12-2017
S2	Verandervoorstel Bovenregionaal Team Crisiscommunicatie	10-12-2017

Data vergaderingen Veiligheidsberaad 2018

- > Maandag 26 maart met minister JenV, Utrecht
- > Vrijdag 8 juni, Veenendaal
- > Maandag 8 oktober met minister JenV, Utrecht